

## ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ****ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚ. ΥΠΟΣΤ. & ΤΕΧΝ. ΥΠΟΔΟΜΩΝ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ  
ΤΜΗΜΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ,  
ΚΤΗΜ/ΓΙΟΥ & ΤΟΠΟΓΡΑΦΗΣΕΩΝ****Ταχ. Δ/νση :** Μακεδονίας 6-8**Ταχ. Κώδ. :** 104 33**Fax :** 2108217074**Πληροφορίες :** Μ. Βασσάλου**Τηλέφωνο :** 210.8208734

Αθήνα, 05-08-2013

Αρ. Πρωτ. ΔΥ8γ/Γ.Π. 35311

**ΠΡΟΣ: Ως πίνακας αποδεκτών**

- ΚΟΙΝ.:** 1) Υπουργείο Εσωτερικών  
Γ.Δ. Διοικητικής Υποστήριξης  
Δ/νση Διοίκησης  
Τμήμα Αποκέντρωσης  
Σταδίου 27, Τ.Κ. 10183 Αθήνα
- 2) Υπουργείο Εργασίας, Κοινων.  
Ασφάλισης & Πρόνοιας  
Γεν. Δ/νση Πρόνοιας  
Πειραιώς 40, Τ.Κ. 10182 Αθήνα
- 3) Υπουργείο Οικονομικών  
Γ.Δ. Δημ. Περιουσίας και  
Κληροδοτημάτων  
Δ/νση Δημόσιας Περιουσίας  
Κολωνού 2, Τ.Κ. 10184 Αθήνα

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ**

**ΘΕΜΑ:** Αρμοδιότητα διαχείρισης δημόσιας περιουσίας, εναπομείνουσας μετά την εφαρμογή στεγαστικών – προνοιακών προγραμμάτων.

**Σχετικό:** 1) Το υπ' αρ. πρωτ. ΔΥ8γ/Γ.Π. οικ. 10410/25-1-2013 έγγραφό μας.

2) Το υπ' αρ. πρωτ. 8809/20-3-2013 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σε συνέχεια του υπ' αρ. 1 σχετικού εγγράφου μας και σε απάντηση του υπ. αρ.2 σχετικού εγγράφου σχετικά με την αρμοδιότητα διαχείρισης δημόσιας περιουσίας, εναπομείνουσας μετά την εφαρμογή στεγαστικών – προνοιακών προγραμμάτων, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Η αρμοδιότητα διαχείρισης των οικοπεδικών εκτάσεων και ακινήτων που περιήλθαν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, κυρίως μέσω αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, δωρεάν παραχωρήσεων ή εξαγορών από άλλους κρατικούς ή μη φορείς (π.χ. Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Γεωργίας, Ισραηλιτική Κοινότητα, ιδιώτες) και αξιοποιήθηκαν με την εφαρμογή στεγαστικών – προνοιακών προγραμμάτων από το τ. Υπουργείο Υγείας και

έτους 1922, αλλά και μετέπειτα άλλων κατηγοριών κοινωνικών ομάδων που διέπονται από ειδικές διατάξεις, όπως οικοδομικών συνεταιρισμών παλαιών και νέων πολεμιστών (Ν. 751/1948), δικαιούχων Λαϊκής Κατοικίας (Β.Δ. 775/1964), νέων προσφύγων (Ο.Η.Ε.), ασκήθηκε από τις τότε περιφερειακές υπηρεσίες του ως άνω Υπουργείου (Διευθύνσεις Κοινωνικής Πρόνοιας) στις έδρες των Νομών της χώρας από τους κατά τόπο διορισμένους Νομάρχες.

2. Με την ίδρυση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης «Καποδιστριάς» (Ν. 2218/1994) η ανωτέρω αρμοδιότητα διαχείρισης δημόσιας περιουσίας μεταβιβάστηκε και ασκούνταν από τον οικείο Περιφερειακό Διευθυντή (Ν. 2218/1994 άρ. 3 παρ. 1, Ν. 2240/1994 άρ. 4 παρ. 2, Ν. 2307/1995 άρ. 12 παρ. 2).

3. Με το άρ. 14 του Ν. 2399/1996 οι θέσεις των περιφερειακών διευθυντών καταργήθηκαν και οι αρμοδιότητες του περιφερειακού διευθυντή ασκούνταν έκτοτε από το διορισμένο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας (όρα και Ν. 2503/1997 «Διοίκηση, οργάνωση και στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις»), όπως αυτές εξειδικεύθηκαν με την υπ' αρ. πρωτ. ΔΟΑ/Φ6/5276/1997 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, Ενότητα Β' «Αρμοδιότητες για θέματα δημόσιας περιουσίας» περ. 1-74)).

4. Εκ των ανωτέρω αρμοδιοτήτων, με την ισχύ του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87 Α'/7-6-2010) από 1-1-2011 και, συγκεκριμένα, με το άρ. 186 παρ. ΙΙ.Ζ.ΙΙ.7 απονεμήθηκαν στις αιρετές Περιφέρειες αρμοδιότητες που αφορούν «τον καθορισμό των όρων και της διαδικασίας παραχώρησης ακινήτων σε δικαιούχους, την έκδοση και ανάκληση παραχωρητηρίων, τη ρύθμιση των δόσεων και τη βεβαίωση των χρεών παλαιών και νέων προσφύγων, τη νομιμοποίηση ανωμάτων αγοραπωλησιών και τα σχετικά με την ανταλλαγή και μεταβίβαση παραχωρηθέντων ακινήτων» (όρα και τους Οργανισμούς των Περιφερειών / Δ/ση Κοινωνικής Μέριμνας / Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής).

5. Με το άρθρο 280 παρ. 1 του ως άνω νόμου δημιουργήθηκαν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες «(...) ασκούν τις αρμοδιότητες των κρατικών Περιφερειών, περιλαμβανομένων και εκείνων των αντίστοιχων συλλογικών οργάνων τους, όπως αυτές καθορίζονταν στον ιδρυτικό τους νόμο 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α), καθώς και στους μεταγενέστερους ειδικούς νόμους και στις σχετικές κανονιστικές διατάξεις, όπως ισχύουν, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που περιέρχονται με το άρθρο 186 (...), στις Περιφέρειες».

Η δε παρ. 4 του άρ. 283 του ως άνω Νόμου από «την έναρξη λειτουργίας των αποκεντρωμένων διοικήσεων καταργούνται οι περιφέρειες που έχουν ιδρυθεί με τον ν. 2503/1997 και υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των καταργούμενων περιφερειών (...)».

6. Σύμφωνα με τους Οργανισμούς των ανωτέρω Αποκεντρωμένων Διοικήσεων η κάθε Διεύθυνση Οικονομικού συγκροτείται από Τμήμα Δημόσιας Περιουσίας, «το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για θέματα δημόσιας περιουσίας (...)».

7. Στην έννοια της «δημόσιας περιουσίας» δεν περιλαμβάνονται μόνο τα δημόσια κτήματα, τα οποία διαχειρίζονταν οι ΚΕΔ και οι Κτηματικές Υπηρεσίες των νομών, αλλά και τα ακίνητα που απέμειναν στην κυριότητα του Δημοσίου μετά την εφαρμογή στεγαστικών προγραμμάτων που είχαν εκπονηθεί από το

τότε Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (όρα παραπάνω, στοιχείο 1).

8. Η ως άνω δημόσια περιουσία ανήκει στο κράτος (Υπουργείο Οικονομικών) και η διαχείρισή της ασκείται από νόμιμους εκπροσώπους – φορείς του Δημοσίου που λογοδοτούν και διασφαλίζουν τα συμφέροντά του ενώπιον των δικαστικών αρχών, με νομικό παραστάτη το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Κράτους.

9. Μετά τα παραπάνω και, λαμβάνοντας υπόψη το Ν. 3852/2010 και τους Οργανισμούς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών, αρμοδιότητες προνοιακού χαρακτήρα που αφορούν τον καθορισμό των όρων και της διαδικασίας παραχώρησης ακινήτων σε δικαιούχους στεγαστικής αποκατάστασης, την έκδοση παραχωρητηρίων και, εν γένει, αρμοδιότητες σχετικές με ήδη παραχωρηθέντα ακίνητα (π.χ. ανάκληση παραχωρητηρίων κ.λ.π.) έχουν απονεμηθεί στις Περιφέρειες.

10. Αντίθετα, στην αρμοδιότητα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων υπάγεται η συνολική διαχείριση, εποπτεία και προστασία της δημόσιας περιουσίας (όρα σχετ. 2).

Ως τέτοιες ενέργειες που τείνουν στη διαχείριση, εποπτεία και προστασία της εν λόγω περιουσίας χαρακτηριστικά αναφέρουμε:

- α. τη λήψη μέτρων σε κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί από την πολεοδομία ως «επικίνδυνα», τα οποία είναι απαραίτητα για τη φύλαξη των περαστικών από πτώσεις επιχρισμάτων,
- β. τη μεταγραφή εκτάσεων στα οικεία Υποθηκοφυλακεία ή/και η δήλωση εγγραφής τους στα Κτηματολογικά Γραφεία στο όνομα του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και τη διόρθωση εσφαλμένης εγγραφής στα κτηματολογικά φύλλα,
- γ. τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση των κτημάτων ή/και κτιρίων από αυθαίρετες καταλήψεις (ή καταπατήσεις), όπως π.χ. κατά περίπτωση 1) τάσσοντας προθεσμία για την απελευθέρωσή τους, μετά την εκπνοή της οποίας επακολουθούν οι νόμιμες διαδικασίες για τη διοικητική αποβολή, 2) ενημερώνοντας τις αρμόδιες αρχές, προκειμένου να πραγματοποιηθεί αυτοψία, κατ' οίκον έρευνα, καθώς και όποια άλλη ενέργεια κρίνεται σκόπιμη για τη σύλληψη των καταληψιών και την εκκένωση των χώρων και 3) ενημερώνοντας το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, προκειμένου να δοθεί εντολή άσκησης κάθε πρόσφορου ενδίκου βοηθήματος διεκδίκησης της κυριότητας των ως άνω ακινήτων,
- δ. την αποστολή απόψεων στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Κράτους σε θέματα σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς επίδικων ακινήτων, προκειμένου αυτό να υπερασπίσει τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου ενώπιον των δικαστηρίων,
- ε. την αναλυτική καταγραφή των αδιάθετων (υπολοίπων) εκτάσεων ή ακινήτων μετά την εφαρμογή των στεγαστικών – προνοιακών προγραμμάτων.

11. Σε αντιστοίχιση των αρμοδιοτήτων σας, παρακαλείσθε, τόσο οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, όσο και οι Περιφέρειες, να συνδράμετε τις υπηρεσίες των Υπουργείων που διαχειρίζονται τις εν λόγω εκτάσεις.

12. Προκειμένου να καθίσταται ευχερής η αποτελεσματική εποπτεία, διαχείριση και προστασία της εν λόγω περιουσίας, θα πρέπει το αρχείο αυτής να τηρείται

εξ' ολοκλήρου από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ως υποθηκοφύλακα της ειδικής κατηγορίας ακίνητης περιουσίας του ελληνικού δημοσίου.

Για να είναι όμως σε θέση και οι Περιφέρειες να ασκούν τις απονεμηθείσες σε αυτές αρμοδιότητες, θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αντίτυπο μέρους ή του συνόλου του ως άνω αρχείου.

13. Κατόπιν των ανωτέρω και για λόγους προστασίας των συμφερόντων του Δημοσίου, παρακαλείσθε, όπως συμβάλλετε στην ομοιόμορφη εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» στο σύνολο της επικράτειας.

14. Τέλος, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Πρόνοιας, στο οποίο κοινοποιείται η παρούσα, παρακαλείται, όπως προβεί στην έκδοση σχετικής εγκυκλίου, σε περίπτωση που αρμοδιότητές του ασκούνται από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και Περιφέρειες.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ  
ΥΓΕΙΑΣ**

**ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ ΚΑΛΛΙΡΗΣ**

**Εσωτ. διανομή:**

1. Γραφείο Γεν. Γραμματέα κ. Π. Καλλίρη
2. Γραφείο Γεν. Δ/ντριας κα. Φ. Ραϊδου
3. Δ.Τ.Υ./ Γραμματεία, Τμήμα Γ'

**Πίνακας αποδεκτών**

- 1) Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής  
Γ.Δ. Εσωτερικής Λειτουργίας  
Δ/νση Οικονομικού  
Τμήμα Δημόσιας Περιουσίας  
Κατεχάκη 56, Τ.Κ. 11525 Αθήνα
- 2) Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης  
Γ.Δ. Εσωτερικής Λειτουργίας  
Δ/νση Οικονομικού  
Τμήμα Δημόσιας Περιουσίας  
Θεμιστοκλή Σοφούλη 62<sup>α</sup>, Τ.Κ. 54655 Θεσσαλονίκη
- 3) Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας  
Γ.Δ. Εσωτερικής Λειτουργίας  
Δ/νση Οικονομικού  
Τμήμα Δημόσιας Περιουσίας  
Σωκράτους 111, Τ.Κ. 41336 Λάρισα
- 4) Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας  
Γ.Δ. Εσωτερικής Λειτουργίας  
Δ/νση Οικονομικού  
Τμήμα Δημόσιας Περιουσίας  
Θεμιστοκλή Σοφούλη 62<sup>α</sup>, Τ.Κ. 54655 Θεσσαλονίκη

- 5) Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου  
Γ.Δ. Εσωτερικής Λειτουργίας  
Δ/νση Οικονομικού  
Τμήμα Δημόσιας Περιουσίας  
Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 2, Τ.Κ. 26441 Πάτρα
- 6) Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου  
Γ.Δ. Εσωτερικής Λειτουργίας  
Δ/νση Οικονομικού  
Τμήμα Δημόσιας Περιουσίας  
Νικήτα 6 – 8, Τ.Κ. 18531 Πειραιάς
- 7) Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης  
Γ.Δ. Εσωτερικής Λειτουργίας  
Δ/νση Οικονομικού  
Τμήμα Δημόσιας Περιουσίας  
Πλ. Κουντουριώτη, Τ.Κ. 71202 Ηράκλειο Κρήτης
- 8) Περιφέρεια Αττικής  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Λ. Αλεξάνδρας 196, Τ.Κ. 11521 Αθήνα
- 9) Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Βασ. Όλγας 198, Τ.Κ. 54110 Θεσσαλονίκη
- 10) Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Γ. Κακουλίδου 1, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνή
- 11) Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Περιοχή ΖΕΠ, Τ.Κ. 50100 Κοζάνη
- 12) Περιφέρεια Ηπείρου  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Β. Ηπείρου 20, Τ.Κ. 45445 Ιωάννινα
- 13) Περιφέρεια Θεσσαλίας  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Διοικητήριο, Τ.Κ. 41222 Λάρισα

- 14)** Περιφέρεια Ηπείρου  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Διοικητήριο, Τ.Κ. 41222 Λάρισα  
Π. Ανάκτορα 49, Τ.Κ. 49100 Κέρκυρα
- 15)** Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Πανεπιστημίου 254 (κτίριο Β), Τ.Κ. 26443 Πάτρα
- 16)** Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Υψηλάντη 1, Τ.Κ. 35100 Λαμία
- 17)** Περιφέρεια Πελοποννήσου  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, Τ.Κ. 22100 Τρίπολη
- 18)** Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Ίμβρου 2, Τ.Κ. 81100 Μυτιλήνη
- 19)** Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Ακτή Παπάγου, Ερμούπολη Σύρου, Τ.Κ. 84100
- 20)** Περιφέρεια Κρήτης  
Γ.Δ. Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας  
Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας  
Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής  
Πλ. Κουντουριώτη, Τ.Κ. 71202 Ηράκλειο Κρήτης